31992L0003

L 35/24 ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ 12.2.1992

ДИРЕКТИВА 92/3/ЕВРАТОМ НА СЪВЕТА
от 3 февруари 1992 година
относно надзора и контрола на превози на радиоактивни отпадъци между държавите-членки, както и тези, внасяни във и изнасяни от Общността

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално членове 31 и 32 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ([1]), изготвено след проучване на мнението на група хора, избрани от Научния и технически комитет измежду научни експерти от държавите-членки,

като взе предвид становището на Европейския парламент ([2]),

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ([3]),

като има предвид, че на 2 февруари 1959 г. Съветът прие директиви, установяващи основни стандарти за защита на здравето на работниците и населението от опасностите от йонизиращата радиация ([4]), изменени с Директива 80/836/Евратом ([5]) и Директива 84/467/Евратом ([6]);

като има предвид, че съгласно член 2 от Директива 80/836/Евратом тези основни стандарти за безопасност се прилагат, *inter alia*, по отношение на транспортирането на естествени и изкуствени радиоактивни вещества;

като има предвид, че съгласно член 3 от Директива 80/836/Евратом, всяка държава-членка трябва задължително да докладва за дейностите, които могат да предизвикат опасност от йонизираща радиация; като има предвид, че в светлината на възможните опасности и други съответни съображения, тези дейности са предмет на предварително разрешение в случаите, определени от всяка държава-членка;

като има предвид, че държавите-членки в последствие създадоха на своя територия системи, за да отговорят на изискванията на член 3 от Директива 80/836/Евратом, установяваща основните стандарти в съответствие с член 30 от Договора Евратом; като има предвид, че следователно, посредством вътрешния контрол в съответствие с изискванията на Общността и всички други съответни международни изисквания, държавите-членки продължават да гарантират равностойно ниво на защита на своите територии;

като има предвид, че опазването на здравето на работниците и населението изисква превозите на радиоактивни отпадъци между държавите-членки, както и тези, внасяни и изнасяни от Общността, да бъдат обект на система за предварително разрешение; като има предвид, че това изискване е в съответствие с политиката на субсидиарност на Общността;

като има предвид, че Резолюцията на Европейския парламент от 6 юли 1988 г. относно заключенията на Комитета за разследване на обслужването и транспортирането на ядрени материали ([7]) изисква, *inter alia*, всеобхватни правила на Общността, които да подчинят трансграничното движение на ядрените отпадъци на система от строг контрол и разрешения от пункта им по произход до пункта им на съхранение;

като има предвид, че Директива 84/631/ЕИО на Съвета от 6 декември 1984 г. относно надзора и контрола на трансграничното транспортиране на опасни отпадъци в рамките на Европейската общност ([8]) не се прилага за радиоактивните отпадъци;

([1]) ОВ C 210, 23.8.1990 г., стр. 7.
([2]) ОВ C 267, 14.10.1991 г., стр. 210.
([3]) ОВ C 168, 10.7.1990 г., стр. 18.
([4]) ОВ 11, 20.2.1959 г.,стр. 221/59.
([5]) ОВ L 246, 17.9.1980 г., стр. 1.
([6]) ОВ L 265, 5.10.1984 г., стр. 4.
([7]) ОВ C 235, 12.9.1988 г., стр. 70.
([8]) ОВ L 326, 13.12.1984 г., стр. 31. Директива, последно изменена с Директива 86/279/ЕИО (ОВ L 181, 4.7.1986 г., стр. 13).

като има предвид, че с Решение 90/170/ЕИО [1] Съветът реши, че Общността следва да бъде страна по Базелската конвенция от 22 март 1989 г. за контрола на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане; като взе предвид, че Конвенцията не се прилага за радиоактивни отпадъци;

като има предвид, че всички държави-членки са подписали Кодекса на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) за добра практика на международното трансгранично транспортиране на радиоактивни отпадъци;

като има предвид, че управлението на радиоактивните отпадъци изисква надзор и контрол, включително задължителна и обща процедура за нотифициране на превозите на такива отпадъци;

като има предвид, че са необходими мерки, гарантиращи контрола *post factum* на превозите на такива отпадъци;

като има предвид, че компетентните органи на държавите-членки по предназначение на радиоактивни отпадъци, следва да могат да предявят възражения по отношение на превозите на радиоактивни отпадъци;

като има предвид, че освен това, е желателно компетентните органи на държавата-членка по произход на радиоактивни отпадъци и държавата/ите-членка/и, през които преминат радиоактивните отпадъци, да могат, при определени критерии, да установят условията по отношение на превозите на радиоактивни отпадъци на своята територия;

като има предвид, че за да опази здравето на човека и околната среда от опасностите, създадени от тези отпадъци, трябва да се вземат предвид рисковете извън Общността; като има предвид, че следователно, в случай на радиоактивни отпадъци, внасяни във или изнасяни от Общността, третата страна по местоназначение или по произход, както и всяка трета страна или страни на транзит трябва да бъде консултирана и информирана и да се вземе съгласието ѝ;

като има предвид, че Четвъртата конвенция на АКТБ-ЕИО, подписана в Ломе на 15 декември 1989 г., съдържа специфични разпоредби, уреждащи износа на радиоактивни отпадъци от Общността до страни, които не са членки, но са страни по тази Конвенция;

като има предвид, че радиоактивните отпадъци могат да съдържат ядрени материали, както е определено в Регламент (Евратом) № 3227/76 на Комисията от 19 октомври 1976 г. относно прилагането на разпоредбите за контрол на безопасността на Евратом [2], и че транспортът на такива вещества трябва да бъде предмет на Международната конвенция за физическа защита на ядрения материал (МААЕ, 1980),

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ 1

Обхват

Член 1

1. Настоящата директива се прилага по отношение на превози на радиоактивни отпадъци между държави-членки, както и такива, внасяни във и изнасяни от Общността, когато количествата и концентрацията превишават нивата, установени в член 4, букви а) и б) от Директива 80/836/Евратом.

2. Специфични разпоредби относно повторното изпращане на такива отпадъци са установени в дял IV.

Член 2

По смисъла на настоящата директива:

— „радиоактивни отпадъци“ означава всеки материал, който съдържа или е замърсен с радионуклеиди, и за който не е предвидена никаква употреба,

— „превоз“ означава операциите по транспортиране от мястото по произход до мястото по местоназначение, включително товарене и разтоварване на радиоактивните отпадъци,

— „държател“ на радиоактивни отпадъци означава всяко физическо или юридическо лице, което преди доставяне на пратката носи юридическата отговорност за тези материали и възнамерява да извърши превоз до получател,

— „получател“ на радиоактивни отпадъци означава всяко физическо или юридическо лице, на което е изпратен такъв материал,

— „място по произход“ или „местоназначение“ означава места, разположени в две различни страни — или държави-членки на Общността или трети страни, — съответно наречени „страна по произход“ и „страна по местоназначение“,

— „компетентни органи“ означава всеки орган на властта, който съгласно законите или разпоредбите на страните по произход, транзитните страни и страните по местоназначение, е упълномощен да прилага системата за надзор и контрол, определена в дялове от I до IV включително; тези компетентни органи се определят в съответствие с член 17,

— „запечатан източник“ има значението, определено в Директива 80/836/Евратом.

Член 3

Транспортните операции, необходими за превоза, се съобразяват с общностните и на националните разпоредби и с международните договорености за превоз на радиоактивен материал.

ДЯЛ II

Превози между държавите-членки

Член 4

Държател на радиоактивни отпадъци, който възнамерява да извърши превоз на такива отпадъци или да възложи другиму извършването но такъв превоз, подава заявление за разрешение

[1] ОВ L 92, 7.4.1990 г., стр. 52.

[2] ОВ L 363, 31.12.1976 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (Евратом) № 220/90 (ОВ L 22, 27.1.1990 г., стр. 56).

пред компетентните органите на страната по произход. Тези компетентни органи изпращат заявленията за одобрение до компетентните органи на страната по местоназначение и на страната или страните на транзитно преминаване, ако има такива.

За тази цел те използват стандартния документ, посочен в член 20.

Изпращането на този документ не засяга по никакъв начин последващото решение, посочено в член 7.

Член 5

1. Всяко заявление може да бъде изпратено по отношение на повече от един превоз, в случай че:

— радиоактивните отпадъци, за които се отнася, имат по същество едни и същи физически, химически и радиоактивни характеристики, и

— превозите следва да бъдат извършени от един и същи държател до един и същи получател и се отнасят за едни и същи компетентни органи, и

— когато превозите засягат трети страни, това преминаване се извършва през същия граничен входен и/или изходен пункт на Общността и през един и същи граничен пункт на трета/и засегната/и страна/и, освен ако съответните компетентни органи на властта не се договорят друго.

2. Разрешителното е валидно за срок не повече от три години.

Член 6

1. Не по-късно от два месеца след получаване на надлежно попълненото заявление компетентните органи на страната по местоназначение и на страните на транзит уведомяват компетентните органи на страната по произход за своето разрешение или за условията, които смятат за необходими, или за отказа им да дадат разрешение.

За целта те използват стандартния документ, посочен в член 20.

2. Условията, изисквани от компетентните органи на държавите-членки, независимо дали са транзитна страна или страна по местоназначение, не могат да бъдат по-строги от тези, установени за подобни превози в рамките на съответните държави и трябва да отговарят на съществуващите международни споразумения.

Предоставят се доводи за всеки отказ да се даде разрешение, както и за налагането на условия към разрешението, в съответствие с член 3.

3. Въпреки това компетентните органи на страната по местоназначение и на страната на транзит могат да поискат допълнителен срок до един месец, като продължение на срока, посочен в параграф 1, за да обявят становището си.

4. Ако при изтичане на сроковете, посочени в параграф 1, и ако е уместно, в параграф 3, за обявяване на становището им, не се получи отговор от компетентните органи на страната по местоназначение и/или на планираните страни на транзит, се смята, че тези страни са дали съгласието си за превоза, освен ако те са информирали Комисията в съответствие с член 17, че не приемат по принцип тази автоматична процедура на одобрение.

Член 7

Ако са дадени всички необходими разрешения за превоза, компетентните органи на страната-членка по произход имат право да разрешат на държателя на радиоактивните отпадъци да ги изпрати и да информира компетентните органи на страната по местоназначение и страните на транзит, ако има такива.

За тази цел те използват стандартния документ, посочен в член 20. Всички допълнителни изисквания към тези превози се прилагат към този документ.

Това разрешение не засяга по никакъв начин отговорността на държателя, превозвача, държателя, получателя или друго физическо или юридическо лице, свързано с превоза.

Член 8

Без да се засягат други придружаващи документи, изисквани съгласно други съответни законови разпоредби, документите, посочени в членове 4 и 6, придружават всеки превоз, попадащ в обхвата на настоящата директива, включително случаите на разрешение на повече от един трансфер, посочени в член 5.

Когато превозът се извършва чрез железопътен транспорт, тези документи следва да бъдат налични за компетентните органи на всички страни, които са засегнати.

Член 9

1. В срок от 15 дни след получаването получателят на радиоактивните отпадъци изпраща на компетентните органи на своята държава-членка потвърждение за получаването, използвайки стандартния документ, посочен в член 20.

2. Компетентните органи на страната по местоназначение изпращат копия на потвърждението на другите страни, включени в операцията. Компетентните органи на страната по произход изпращат копие на потвърждението до първоначалния държател.

ДЯЛ III

Внос във и износ извън Общността

Член 10

1. Когато отпадъците, попадащи в обхвата на настоящата директива, са внесени в Общността от трета страна, и когато страната по местоназначение е държава-членка, получателят подава заявление за разрешение до компетентните органи на тази държава-членка,

като използва стандартния документ, посочен в член 20. Получателят действа по същия начин, както биха действали държателят и компетентните органи на страната по произход, ако те бяха компетентните органи на страната по произход, посочени в дял II по отношение на страната или страните на транзит.

2. Когато отпадъците, попадащи в обхвата на настоящата директива, са внесени в Общността от трета страна, а страната по местоназначение не е държава-членка, тогава държавата-членка, на чиято територия се внасят най-напред отпадъците, се смята за страна по произход за целите на тази пратка.

3. По отношение на превозите, попадащи под параграф 1, планираният получател в Общността и — по отношение на превозите, попадащи в параграф 2, лицето в първата държава-членка на Общността, на чиято територия влизат отпадъците, отговорно за управлението на превоза в тази държава-членка — информира нейните компетентни органи да започнат нужните процедури.

Член 11

Компетентните органи на държавите-членки не разрешават превози:

1. до някое от следните места:

   а) местоназначение южно от 60° южна ширина,

   б) страна, страна по Четвъртата конвенция на АКТБ-ЕИО, която не е член на Общността, но като взема предвид член 14;

2. или до трета страна, която съгласно становището на компетентните органи на страната по произход, в съответствие с критериите, посочени в член 20, не разполага с техническите, юридически и административни възможности за безопасно управление на радиоактивни отпадъци.

Член 12

1. Когато радиоактивните отпадъци се изнасят от Общността в трета страна, компетентните органи на държавата-членка по произход се свързват с органите на властта на страната по местоназначение относно този превоз.

2. Ако всички условия за превоза са изпълнени, компетентните органи на държавата-членка по произход упълномощават държателя на радиоактивни отпадъци да ги транспортира и информират органите на страната по местоназначение за този превоз.

3. Това разрешение не засяга по никакъв начин отговорността на държателя, превозвача, държателя, получателя, или което и да било друго физическо или юридическо лице, свързано с този превоз.

4. За целите на превоза се използват стандартните документи, посочени в член 20.

5. Държателят на радиоактивните отпадъци нотифицира компетентните органи на страната по произход, че отпадъците са достигнали точката на своето местоназначение в третата страна до две седмици след датата на пристигането и посочва последният митнически пункт в Общността, през който е преминал превозът.

6. Това нотифициране се потвърждава с декларация или сертифициране от от получателя на радиоактивните отпадъци, в която се заявява, че отпадъците са достигнали точката на своето местоназначение и се посочва митническият пункт в третата страна, през който е преминал превоза.

ДЯЛ IV

Действия при повторен превоз

Член 13

Когато запечатан източник бъде върнат от неговия ползвател на доставчика на източника в друга страна, неговият превоз не попада в обхвата на настоящата директива.

Въпреки това настоящото освобождаване не се отнася за запечатани източници, съдържащи делящ се материал.

Член 14

Настоящата директива не засяга правото на държава-членка или предприятие в държавата-членка, в която/което отпадъците се изнасят за преработка, след което се връщат в страната по произход. Тя не засяга и правото на държавата-членка или на предприятието в тази държава-членка, в която следва да бъде изнесено за преработка облъченото ядрено гориво за връщане в страната по произход на отпадъци и/или други продукти от действията по преработка.

Член 15

1. Когато превозът на от радиоактивни отпадъци не може да бъде осъществен или когато не са изпълнени условията по доставката в съответствие с разпоредбите на дял II, компетентните органи на държавата-членка по изпращане гарантират, че въпросните радиоактивни отпадъци са върнати на държателя им.

2. В случай на изпращане на радиоактивни отпадъци от трета страна до местоназначение в рамките на Общността, компетентните органи на държавата-членка по местоназначение имат грижата получателят на тези отпадъци да уговори клауза с държателя на отпадъците от третата страна, задължаваща този държател да приеме обратно отпадъците, когато превозът не може да бъде осъществен.

Член 16

Държавата-членка или страните, разрешили транзитното преминаване на първоначалния превоз, не могат да откажат разрешение за повторен превоз в случаите, посочени във:

— член 14, ако повторният превоз се отнася за същия материал след обработка или преработване, и ако бъдат спазени съответните закони,

— член 15, ако повторният превоз се извършва при същите условия и със същите спецификации.

ДЯЛ V

Процедурни разпоредби

Член 17

Държавите-членки изпращат на Комисията не по-късно от 1 януари 1994 г. името/ната и адреса/ите на компетентните органи и цялата необходима информация за бърза комуникация с тези органи, както и тяхното възможно неодобрение на автоматичната процедура за одобрение, посочена в член 6, параграф 4.

Държавите-членки изпращат редовно на Комисията всички промени на тези данни.

Комисията съобщава тази информация и промените в нея на всички компетентни органи в Общността.

Член 18

На всеки две години и за първи път на 31 януари 1994 г. държавите-членки изпращат на Комисията отчети за прилагането на настоящата директива.

Те допълват тези отчети с информация за положението във връзка с превозите на съответните им територии.

На базата на тези доклади Комисията подготвя обобщаващ доклад за Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет.

Член 19

Комисията получава подкрепа в осъществяването на задачите, установени в членове 18 и 20 от комитет от консултативно естество, съставен от представители на държавите-членки и председателстван от представителя на Комисията.

Представителят на комисията представя на Комитета проект на мерките, които следва да бъдат взети. Комитетът дава своето становище по проекта в срок, определен от председателя, в зависимост от спешния характер на въпроса, а ако е необходимо — чрез гласуване.

Становището се вписва в протоколите; освен това всяка държава-членка има право да поиска позицията ѝ да бъде вписана в протокола.

Комисията взема под внимание преди всичко становището, предоставено от Комитета. Тя информира Комитета за начина, по който е било взето предвид становището му.

Член 20

Процедурата, установена в член 19, се прилага в частност за:

— подготовката и евентуалната актуализация на стандартния документ за заявление за разрешение, посочен в член 4,

— подготовката и евентуалната актуализация на стандартния документ за даване на разрешение, посочен в член 6, параграф 1,

— подготовката и евентуалната актуализация на стандартния документ за потвърждаване на получаването, посочен в член 9, параграф 1,

— установяването на критерии, даващи възможност на държавите-членки да оценят дали са изпълнени изискванията за износ на радиоактивни отпадъци, съгласно предвиденото в член 11, параграф 2,

— подготовката на обобщаващия отчет, посочен в член 18.

ДЯЛ VI

Заключителни разпоредби

Член 21

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, преди 1 януари 1994 г. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното си законодателство в областта, уредена с настоящата директива.

Член 22

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 3 февруари 1992 година.

За Съвета

Председател

João PINHEIRO